

Další zprávy

Časopis pro pěstování matematiky, Vol. 91 (1966), No. 1, 117--120

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/117550>

Terms of use:

© Institute of Mathematics AS CR, 1966

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

(c) UČEBNÍ TEXTY

- [1] Matematika, díl I—VI, SNTL Praha 1954—1956.
- [2] Úvod do vyšší matematiky, SNTL Praha 1957.
- [3] Počet diferenciální, SNTL Praha 1957.
- [4] Úvod do nauky o funkcích komplexní proměnné, SNTL Praha 1957.
- [5] Lebesgueův integrál a Fourierovy řady, SNTL Praha 1958.
- [6] Ortogonální funkce, SNTL Praha 1959.
- [7] Základy vyšší matematiky, SNTL Praha 1962.

AKADEMIK I. G. PETROVSKIJ ČESTNÝM DOKTOREM KARLOVY UNIVERSITY

Ve dnech 5. až 8. července 1965 byl v Praze akademik I. G. PETROVSKIJ, rektor Lomonosovovy university v Moskvě.

Na slavnostním zasedání vědecké rady Karlovy university, které se konalo dne 6. července 1965 v Karolinu, byla akademiku Petrovskému udělena hodnost čestného doktora fyzikálně-matematických věd.

Akademik Petrovský měl za svého pobytu v Praze přátelskou schůzku s našimi matematiky, které, mimo jiné informoval, jako předseda přípravného výboru, o mezinárodním matematickém kongresu, který se bude konat letos v Moskvě.

Redakce

MEZINÁRODNÍ MATEMATICKÁ OLYMPIÁDA

Sedmý ročník Mezinárodní matematické olympiády se konal ve dnech 3.—13. července 1965 v Berlíně (NDR). Zúčastnilo se ho již deset zemí: Bulharsko, Československo, Finsko, Jugoslávie, Maďarsko, Mongolsko, NDR, Polsko, Rumunsko a SSSR. Soutěž jako obvykle opět potvrdila vynikající kvality sovětských žáků, kteří získali pět prvních cen z osmi udělených; velmi dobré výsledky měli také žáci maďarští. Z našich byl nejúspěšnější DAVID PREISS (SVVŠ Jindřichův Hradec), který získal jednu z druhých cen.

Vedle vlastní soutěže měli účastníci možnost prohlédnout si Berlín; navštívili též Výmar, Buchenwald a Drážďany.

Podrobnější zprávu o průběhu VII. MMO a zhodnocení čl. účasti přinese časopis Matematika ve škole.

František Zítek, Praha

ČTRNÁCTÝ ROČNÍK MATEMATICKÉ OLYMPIÁDY

Tradice matematických olympiád pokračovala ve školním roce 1964—65 již XIV. ročníkem. Soutěž uzavřelo třetí kolo, které se konalo v Olomouci v sobotu dne 15. května 1965. Dopoledne se řešitelé sešli k soutěži v místnostech přírodovědecké fakulty Palackého university a odpoledne se konala tradiční beseda s olympioniky, na které promluvil prof. dr. JOSEF METELKA. Jako obvykle bylo z nejlepších účastníků třetího kola vybráno 20 vítězů. Mezi nimi se na prvních dvou místech umístili JURA CHARVÁT z Příboru a MILAN ŠTĚDRÝ z Chotěboře. Oba byli studenty 3. ročníku SVVŠ.

Jiří Sedláček, Praha

ZPRÁVA O PŘEDNÁŠKOVÉM ZÁJEZDU J. KLAPKY A V. HAVLA DO LIPSKA

Ve dnech 24. 5.—28. 5. 1965 navštívili Jiří Klapka a Václav Havel Lipsko v rámci družby mezi Hochschule für Bauwesen v Lipsku a stavební fakultou VUT v Brně.

Dne 25. 5. 1965 měl V. Havel v Matematickém ústavu Marxovy university v Lipsku přednášku na téma „K teorii rozkladů“, ve které se zabýval indukovanými rozklady kartézských součinů množin a větou o zjemnění dvou rozkladových řad.

Dne 26. 5. 1965 přednášel J. Klapka na Hochschule für Bauwesen na téma „Zur Geometrie des Cartanschen beweglichen Tetraeders“, ve které aplikoval pojem kvasifleknodálních tečen dvojice přímkových ploch (podle E. T. Ivleva) na dvojice kongruencí přímek.

Jiří Klapka, Václav Havel, Brno

MEZINÁRODNÍ KOLOKVIUM O GEOMETRII V MAĎARSKU

Ve dnech 7. až 11. září 1965 pořádala maďarská matematická společnost J. Bolyaie na Tihány na Blatenském jezeře kolokvium o geometrii, které pořádá v pětiletých intervalech. Kolokvia se účastnili zástupci patnácti států, celkem asi 60 lidí. Zastoupeny byly tyto státy (v abecedním pořádku): Anglie, Brazílie, Bulharsko, ČSSR, Francie, Holandsko, Itálie, Japonsko, Jugoslávie, Maďarsko, NDR, NSR, Polsko, Rakousko a USA. Bylo předneseno celkem 34 referátů. Thematicky převládala tzv. diskrétní geometrie, která se v Maďarsku hodně pěstuje pod vedením prof. L. Fejese Tótha. Z dalších referátů převládaly referáty z diferenciální geometrie. Ostatní disciplíny (algebraická geometrie, elementární geometrie atd.) se vyskytly více méně ojediněle.

Konference měla vysokou úroveň, jak svědčí jména nej přednějších geometrů dnešní doby, kteří se kolokvia účastnili. Uvádím aspoň následující: E. T. Davis, C. Ehresmann, L. Fejes Tóth, S. Golomb, G. Hajós, F. Kartészi, A. Kawaguchi, H. Reichardt, G. Tallini, O. Varga.

ČSSR byla zastoupena dvěma členy. K. Havlíček přednesl sdělení „Eine Bemerkung zur Geometrie der Transformationen“ a E. Jucovič „Über nicht umschreibbaren Polyedertypen“.

Za zajímavou pokládáme tuto statistiku: ze 34 referátů bylo 22 předneseno německy, 7 anglicky, 3 francouzsky, 1 italsky a 1 maďarsky s italským resumé.

Konference proběhla ve velmi srdečném a přátelském ovzduší; organizace konference však byla na naše poměry nezvykle jednoduchá, nebyly žádné oficiální projevy na uvítanou ani na rozloučenou, žádné usnesení konference apod.

*Karel Havlíček, Praha
Ernest Jucovič, Prešov*

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE O TEORII ANALYTICKÝCH FUNKCÍ

Ve dnech 7.—14. září se konala v Jerevanu Mezinárodní konference o teorii analytických funkcí, kterou pořádala Akademie věd SSSR ve spolupráci s Mezinárodní matematickou unií. Konference se zúčastnilo asi 60 zahraničních matematiků (mezi nimi např. M. Atiyah, E. Collingwood, W. Hayman (Anglie); G. de Rham (Belgie); O. Lehto, R. Nevanlinna (Finsko); M. Brelôt, H. Cartan, A. Denjoy, S. Mandelbrojt (Francie); R. Narasimhan (Indie); P. Turán (Maďarsko); L. Gårding (Švédsko); L. Ahafors, L. Bers, K. Hoffman, Ch. Loewner, G. Piranian, H. Royden, A. Selberg, J. Wermer, A. Zygmund (USA)) a zhruba dvojnásobný počet sovětských

matematiků (mezi nimi např. A. V. Bicadze, I. M. Gelfand, A. O. Gelfond, A. A. Gončar, M. G. Krejn, M. A. Lavrentěv, A. J. Markuševič, S. N. Mergeljan, S. M. Nikolskij, J. R. Šafarevič, A. J. Vituškin, V. S. Vladimirov).

Na konferenci bylo předneseno 17 hlavních (hodinových) přednášek a zhruba 90 sdělení (15 a 30 minutových). Na konferenci se zřetelně projevila tendence k hledání souvislostí a vzájemnému ovlivňování teorie funkcí komplexní proměnné s moderní algebrou, topologií a funkcionální analysou. Projevem této tendence nebylo jen značné množství referátů z teorie funkcí více komplexních proměnných. V řadě referátů byly moderní metody aplikovány na řešení klasických úloh teorie funkcí komplexní proměnné (např. ve společném referátu A. A. Gončara a S. N. Mergeljana o teorii stejnoměrné aproximace, v referátu L. Berse o některých problémech teorie Riemannových ploch). Tyto metody umožňují v řadě případů zobecnit samu formulaci klasických úloh i formulovat nové, přirozené otázky (M. Atiyah: Lefschetzova formule o počtu samodružných bodů pro holomorfní zobrazení, J. Werner: Dirichletovy algebry). Z druhé strany byla patrna snaha využít výsledků teorie funkcí komplexní proměnné v teorii parciálních diferenciálních rovnic a funkcionální analýze (referáty A. V. Bicadze, R. Finna, L. Gårdinga a J. Kohna z teorie parciálních diferenciálních rovnic; aplikace výsledků z teorie celých funkcí více proměnných na třídy funkcí, jež jsou Fourierovými transformacemi distribucí v referátu P. Lelonga). Na konferenci přednesla své výsledky silná jerevanská škola teorie aproximace funkcí, reprezentovaná zejména A. L. Šaginjanem a S. N. Mergeljanem i mladými matematiky U. Arabeljanem, S. Sinanjanem a jinými.

Z ČSSR se zúčastnil konference pracovník Matematického ústavu ČSAV Jaroslav Fuka, který na konferenci přednesl sdělení: Poznámka k maximálnosti některých funkčních algeber.

Konference měla úspěch i po stránce společenské. Arménští hostitelé umožnili účastníkům konference seznámit se s prastarou kulturou Arménie (návštěva chrámu Ečmiadzúr, založeného v 5. století před n.l. a zřícenin pevnosti Garni asi z 3. stol. před n.l.) i s jejími přírodními krásami (výlet k jezeru Sevan).

Jaroslav Fuka, Praha

PŘEDNÁŠKY A DISKUSE

pořádané JČMF, matematicko-fyzikální fakultou Karlovy university a Matematickým ústavem ČSAV v Praze:

2. 4. 1965: *И. А. Мальцев* (Новосибирск): Специальная теория. Обзор последних работ новосибирских алгебраистов и логиков.
8. 4. 1965: *L. Schnetterer* (Videň): Das Verfahren der stochastischen Approximation in der Biologie.
20. 4. 1965: *P. L. Ivanescu* (Bukurešť) Применение булевских методов на целочисленном программировании.
22. 4. 1965: *M. Hasse* (Drážďany): Freie Graphen und freie Kategorien.
28. 4. 1965: *P. Liebermann* (Rennes): Some examples of almost complex structures.
3. 5. 1965: *О. В. Бесов* (Москва): Теоремы вложения классов дифференцируемых функций.
4. 5. 1965: *L. Fuchs* (Budapešť): Geordnete Gruppen.
8. 5. 1965: *С. Л. Соболев* (Новосибирск): О коректных задачах математической физики.
31. 5. 1965: *P. P. Teodorescu* (Bukurešť): Mathematical methods in the theory of elasticity.
27. 9. 1965: *Т. И. Зеленяк* (Новосибирск): О зависимости на границе и об асимптотическом поведении решения некоторых смешанных задач.
30. 9. 1965: *M. Coroi* (Bukurešť): Fonctions élémentaires dans la classe des fonctions holomorphes dans E_m comme solutions de certaines équations aux dérivées partielles.

Redakce

LETNÍ ŠKOLA OBYČEJNÝCH DIFERENCIÁLNÍCH ROVNIC

V době od 29. srpna do 10. září 1965 konala se na Kursovní chatě v Jeseníkách letní škola obyčejných diferenciálních rovnic. Organizátorem této letní školy byla brněnská odbočka JČMF ve spolupráci s Vysokou školou zemědělskou v Brně. Členy organizačního výboru byli Zdeněk Hustý (Brno), Jiří Jarník, Jaroslav Kurzweil (Praha) a Marko Švec (Bratislava).

Letní školy se zúčastnilo 65 matematiků ze všech našich pracovišť zabývajících se teorií obyčejných diferenciálních rovnic. Druhé části letní školy se zúčastnil též rumunský matematik A. Halanay, který byl v té době na návštěvě v ČSSR.

Byly předneseny tyto přednášky:

Otakar Borůvka (Brno): Teorie transformací obyčejných diferenciálních rovnic druhého řádu.

Pavol Brunovský (Bratislava): Niektoré problémy matematickej teórie automatického riadenia.

Michal Greguš (Bratislava): Sturmova metoda v teorii lineárních rovnic vyšších řádů.

Aristide Halanay (Bukurešť): Diferenciální rovnice se zpožděným argumentem.

Zdeněk Hustý (Brno): Asymptotické vlastnosti homogenních lineárních diferenciálních rovnic.

Jaroslav Kurzweil (Praha): Integrované variety v teorii soustav slabě nelineárních diferenciálních rovnic.

Jindřich Nečas (Praha): Existenční věty pro koercivní operátory.

Valter Šeda (Bratislava): Použitie Greenovej funkcie v diferenciálních rovnicích.

Marko Švec (Bratislava): Konvergenčné metody v teorii diferenciálních rovnic.

Otto Vejvoda (Praha): Periodická řešení silně nelineárních soustav.

Letní škola byla dobrou příležitostí k prohloubení spolupráce a kontaktů mezi pracovníky z různých pracovišť. Organizačně byla dobře připravena (účastníci školy obdrželi rozmnožené texty jednotlivých přednášek — s výjimkou dodatečně zařazených přednášek A. Halanaye a J. Nečase) a na srdečné prostředí, které se na letní škole vytvořilo, budou všichni rádi vzpomínat.

Vladimír Doležal, Praha

NÁVŠTĚVY ZAHRANIČNÍCH MATEMATIKŮ V ČSSR

Ve dnech 5. až 17. září 1965 navštívil ČSSR na pozvání Matematického ústavu ČSAV rumunský matematik, prof. ARISTIDE HALANAY. Zúčastnil se letní školy o diferenciálních rovnicích v Jeseníkách, kde přednášel o svých pracech z teorie diferenciálních rovnic se zpožděným argumentem. V Matematickém ústavu ČSAV v Praze pak dne 14. září 1965 přednášel o rozšíření metody V. M. Popova pro soustavy automatické regulace a dne 16. září 1965 o nových pracích rumunských matematiků, týkajících se obyčejných diferenciálních rovnic.

Přednášky prof. Halanaye svědčily o bohatých výsledcích z oboru obyčejných diferenciálních rovnic v Rumunsku a diskuse s ním byly podnětné pro naše pracovníky.

*

Ve dnech 10. září až 6. října 1965 pobýval v Matematickém ústavě ČSAV v rámci spolupráce mezi Akademií věd SSSR a ČSAV TADIJ IVANOVIČ ZELENJAK, vědecký pracovník Matematického ústavu Sibiřského oddělení Akademie věd SSSR v Novosibirsku. V matematické obci JČMF přednášel na téma o asymptotickém chování a o závislosti na okrajových podmínkách řešení některých parciálních rovnic. Kromě toho měl řadu velmi užitečných besed s pracovníky Matematického ústavu ČSAV.

Redakce